

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Vtrum ratione naturali probari possit mysterium Incarnationis esse
possibile.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Quæst. II. De convenientia Incarnationis. Art. I. Dub. 3. §

D V B I V M. I I I.

*Virum ratione naturali probari posse myste-
rium Incarnationis esse possibile?*

II Negatur. R Espondeo. Non posse conuinci demonstra-
tum hoc mysterium esse possibile, ab ylo
intellec̄to sive humano sive Angelico. Ita Dur-
rand. & passim alij Doctores.

Ex Scri-
ptura. Probatur Primo. Ex Scriptura: Isaiae 53. v. 8.
Generationem eius quis enarrabit? Quod non solum de diuinâ generatione, sed etiâ de humâna, id est,
de modo quo Deus factus est homo, & natu de Virgine, intelligitur à Patribus, vt Hieronymo
& Cyrillo in hunc locum, Leone serm. 10. de Na-
tuitate. Chrysostomo hom. de Ioanne Baptista
tom. 3. Isaiae 64. v. 4. Oculus non vidit Dens absque
te, qua preparasti expectantibus te: quod intelligitur
de mysterio Incarnationis, vt patet ex contextu
Isaiae, & Apostoli 1. ad Corinth. 2. & insinuat
nullo intellec̄to creato potuisse percipi sine reue-
latione, vt recte ostendit Caietan, in hunc locum
I. Corinth. 2. Apostolus ad Ephes. 3. v. 9. vocat
istud mysterium, sacramentum absconditum & seculis
in Deo, & inuestigabiles diuinitas Christi. Et 1. Cor. 2.
v. 7. Sapientiam loquuntur in mysterio, quâ nemo prin-
cipium huic seculi cognovit: quod estis mysterium
Incarnationis, passim omnes interpretantur.

Ex Patri-
bus. Probatur Secundo, Ex Patribus: Dionys. de
diuin, nominib. cap. 2. parte 1. Ipsa Iesu in carne
apparito, & ineffabiliter omni oratione, & ignota um-
ui intelligentia, ipsi dignissimorum Angelorum primaria
non cognita. Intellige comprehensiū, vel certe
lumine naturali. Iustinus in lib. de rectâ fidei
confessione: Dispensationis sive economia ratio, in-
explicabilis est; nec est quod à me quisquam vniuersis
modum requirat. Postea tamen addit: Non tamen
ideo ab inquisitione cessandum, vt non solum credamus;
sed etiam, quantum Deus donaverit, intelligamus.
Chrysost. hom. 10. in Ioan. Arcanum & inforatibili
vniōne, verbū adharet carni. Et hom. de Ioan. Bapt.
Miraris quid ignorē quonodo Verbum caro factum sit?
omnis creatura ignorat: intellige lumine naturali;
nam statim subdit, Cognoscit diuinâ reuelatione.
D. August. Epist. 3. quæ est ad Volusianum: Hic
si ratio queritur, non erit mirabile; si exemplum posci-
tur, non erit singularare; denus Deum aliquid posse, quod
nos faciemus inuestigari non posse: in talibus rebus tota
ratio facti, est potest facientis.

Ex ratio-
ne. Probatur Tertiò Ratione: Incarnatio est ma-
ximum opus omnipotentis Dei possibile; quia in
eo est maxima communicatio possibilis. Vnde à
D. Leone serm. 8. de natuitate, dicitur *Onnum mi-
raculorum maximum*. Atqui, nulla creatura potest
comprehendere quidquid est Deo possibile; quia
nec omnipotentiam Dei; nec potentiam obedi-
entialē omnium creaturarum potest penetrare seu
comprehendere: ergo &c. Secundo, Quia hoc
mysterium, non solum quatenus factum est, sed
etiam quatenus possibile, est omnino supernatu-
rale; nec ylo modo continetur in principijs, vel
effectis rerum naturalium; nec ullam affinitatem
habet in ijs, quæ in totâ rerum vniuersitate repe-
riuntur: ergo nulla est via hoc naturaliter inue-
stigandi.

12. Dices, Angelus cognoscit euidenter quid sit
natura humana, quid eius hypostasis: ergo etiam
cognoscit eam suâ hypostasi posse spoliari. Secun-
do, Cognoscit accidentis posse feruari sine suo sub-

iecto: ergo etiâ naturâ sine suâ hypostasi propriâ.

Respondeo ad primum; Incertum est an hy-
postasis addat aliquid politiū supra naturam, an
solam negationem existendi in alio: & sic negari
potest Angelum naturaliter cognoscere naturam
suâ hypostasi posse spoliari. Secundo, Etiamsi An-
gelus posset cognoscere naturam à sua hypostasi
esse separabilem, non tamen ideo cognoscit illam
subsistentiam posse suppleri per rem omnino di-
stinctam. Sicut quantitas non potest figurari for-
maliter per figuram extrinsecan.

Ad secundum, Incertum est an Angelus possit
cognoscere naturaliter accidentis à subiecto esse se-
parabile; quia non est evidens, influxum causæ
materialis suppleri posse per causam agentem. Ta-
men etiâ hoc possit cognoscere, non ideo possit
etiam cognoscere hoc mysterium; quia est longe
sublimius: nam vim & conditionem diuinæ sub-
sistenter non potest naturaliter cognoscere.

Dico. Secundo, Potest tamen ratio naturalis
fide illustrata, exemplis & coniecturis probabili-
ter persuadere istud mysterium esse possibile. Ita
Durand. & alij.

Primo, Exemplo insitionis; sicut enim ramus
arboris antequam inseratur, propriam subsistentiâ
habet; dum insitus est, amittit propriâ, & accipit insitionis
subsistentiam arboris, cui inseritur; adeo vt vna
arbor dicatur pyrus & prunus: & id quod insitu
est, potest exarescere, altero manente viridi: sic
humana natura insita diuinâ, amittit propriâ sub-
sistenter, & accipit diuinâ; adeo vt vna persona sit
& Deus & homo; & humanitate exarescente per
passionem, ac resuscitante per resurrectionem,
diuinitas non est mutata. Ita D. Bonaventura &
D. Thomas in 3. quest. I.

Secundo, Exemplo vniōnis animæ spiritualis
per se subsistentis in carne mortali; anima enim
potest vniiri carni, etiâ maximo interuallo differt,
camque vivificare suâ vitâ, & ad suam dignitatē carnem.
attollere, vt sint vna persona: ergo & Verbum
diuinum poterit se vniire natura humana, tribuere
suam subsistentiam, & illam euhere ad dignita-
tem diuinam, vt sint vnius Christus, idque sine
imperfectione. Habet hoc exemplum Augustinus
epistola ad Volusian. & Athanasius in Symbolo.

Tertiò, Exemplo ferri can-
biliter, duæ integre substantie inter se vniuntur;
& altera tribuit alteri quodammodo suum esse,
nempe ignis suum lumen & calorem, nihil à ferro
accipiens. Ita D. Basilius oratione in sanctam na-
tuitatem. Et Damascenus lib. 3. de fide c. 5.

Quartò, Possunt etiam sumi coniecturæ ex alijs
fidei mysterijs: Primo, Ex mysterio Trinitatis,
ybi vna natura est in tribus personis; cur ergo etiâ
tres naturæ, corpus scilicet, anima, & diuinitas nō
possent esse in vna persona? cum facilius videatur
plures naturas conuenire in vnâ hypostasi, quam
plures hypostases in vnam simplicem naturam.
Item sicut in Trinitate, vna persona non est alia;
tamen ob essentiæ vnitatem, omnia attributa essen-
tialia sunt communia; ita hic, etiâ vna natura non
sit alia; tamen ob personæ vnitatem, cuiâ propria
naturarū erunt communia per communicationem
idiomatū: Vnde dicimus Deum natum esse ex
MARIA Virgine, passum, mortuum, sepultum: Et hominem
ipsum esse omnipotentem, creasse emma, &c. hanc si-
militudinem explicat pulcherrimè Bernar. serm. 3.
de Vigilia Natiuit. & Damascenus lib. 3. c. 5.

A a iiij Secundo,

Naturâ ab
hypostasi
posse sepa-
rari, non
est Angelus
naturaliter
ut erit.
dens.

I 3
Incaractio
naturae
est proba-
bilis sup-
ponit fide.

Vnionis
animæ spi-
ritualis ab
carnem.

Ferri can-
bilis, denis.

Ex myste-
rio ss. Tri-
nitatis.

6 Quæst. 1. De conuenientia Incarnationis. Art. 1. Dub. 4.

Ex mysterio Eucharistie, & per se subsistere ergo etiam substantia, nempe humana natura poterit spoliari suo supposito, & constitui in alio. Item ergo subsistens per se, poterit in alio collocari, & ab eo sustentari, præfertim ab hypostasi diuinâ, quæ est infinita perfectionis in ratione hypostaticâ, habetque vim sustentandi infinitam: nam sustentare aliud, nullam dicit imperfectionem.

Secundò, Ex mysterio Eucharistie, Vbi videmus accidens separatum esse à suo subiecto, & per se subsistere: ergo etiam substantia, nempe humana natura poterit spoliari suo supposito, & constitui in alio. Item ergo subsistens per se, poterit in alio collocari, & ab eo sustentari, præfertim ab hypostasi diuinâ, quæ est infinita perfectionis in ratione hypostaticâ, habetque vim sustentandi infinitam: nam sustentare aliud, nullam dicit imperfectionem.

Tertiò, Quia Deus est omnipotens, & creaturæ sua intimè præsens, tamquam vita, spiritus, & esse ipsius: cur ergo non posset eam sibi astrin gere & copulare, ita ut illam tamquam hypostasis sustentet; cum hoc nullam imperfectionem inuoluat?

D V B I V M I V.

Vtrum Incarnatio re ipsa sit facta, & quomodo id probari queat?

14 Varij errori res circa Incarnationem.

N otandum est, Incarnationem negari ab omni generis infidelium: Ethnici enim dicunt esse impossibile, quorum argumenta suis locis soluentur; & quantum res patitur, ostendimus dubio 3. esse possibilem. Quod autem re ipsa sit facta, potest contra illos ex communibus fidei notis probari: de quibus dictum est 2. 2. qu. 1.

Iudei etiam negant illud esse præstitum: contra quos valent rationes illæ communis ex fidei notis; & præterea propria quædam, quibus ostendimus Messiam in lege promissum iam venisse, & esse verum Deum; ac præterea hoc mysterium esse reuera præstitum.

Hæretici autem varios errores circa hoc mysterium habent. Quidam enim negant esse Deum, aut extitisse ante ortum ex virgine: vt Ebion, Cherintus, Paulus Samosatensis, Photinus, & alij. Contra quos sufficiunt ea quæ tractari solent in Tractatu de Trinitate; vbi ostenditur Verbum seu Christum esse Deum.

Alij errant circa Christi carnem: alij circa animam: alij circa personam; alij circa unione, quæ suis locis refutabuntur. Tantummodo supereft, vt ostendamus contra Iudaos primò; Messiam venisse: Secundò; ipsum esse Deum: ita enim probauerimus mysterium Incarnationis re ipsa esse præstitum.

Quod ad primum attinet, Messiam venisse, patet 1. Gen. 49. vers. 10. vbi Iacob benedicens filio suo Iude, ait: Non auferetur sceptrum de Iude, & dux de famore eius, donec veniat qui mittendum est, & ipse erit expeditio gentium. Qui locus est variè legatur, vt patet ex Hieronymo in Quæst. Hæbraicis, sensus tamen est idem: Hæbraicè est: Donec veniat Scilo, & ipsi congregabunt omnes populi. Vbi per Scilo intelligitur Messias. Quod patet primò; quia dicitur Expeditio gentium, quod est proprium nomen Messiae: vt patet Aggæi 2. vers. 8. Veniet desideratus cunctis gentibus. Secundò, Quia Chaldaea paraphrasis verit, Donec veniat Messias, cuius est regnum. Tertiò, Quia ita intellexerunt hunc locum omnes antiqui Rabbini, teste Galatino lib. 4. cap. 4. de arcans Theologicæ veritatis. Itaque ex hoc testimonio aperte habemus principatum populi Iudaici non esse afferendum à Iude, donec Messias venerit; atqui

iam à mille sexcentis annis ablatus est, non solum à tribu Iude, sed etiam à toto populo Israëlitico: ergo certum est Messiam iam venisse.

Dices, Multis annis ante Christi aduentum fuisse ablatum principatum de Iude; nempe à temporibus Machabæorum, quo tempore tribus Levi principatum obtingebat; nam Sacerdotes etiam in politicis prærerant.

Respondeo Primo, Per Iudam intelligi populum Iudaicum; in quo populo principatus usque ad Christi aduentum fuit conservatus. Ita intellexi, Eusebius lib. 1. Histor. cap. 6. Et lib. 3. de porto Messiae. Euangelic. c. 2. Iustinus Dialog. contra Triphonem circa medium. August. lib. 18. de civitate, cap. 45. Idem insinuat Athanas. lib. de Incarnatione. Et Chrysost. in hunc locum.

Respondeo Secundò & melius, Per Iudam intelligi tribum Iude; nam ibi benedicit Iude filio suo & posteris eius, sicut alijs filii. Vnde dico sceptrum, id est, principatum, non esse ablatum de tribu Iude. Quia postquam capit in ea, quod factum est propriè tempore Davidis, semper manifest principatus ipsius tribus, quamvis non administraretur per aliquem qui propriè esset ex illa tribu, vt per Machabæos &c. Quod patet primo; Quia ciuitas regalis, & sedes regni, & totus ferè populus, ad eam tribum pertinebat; nam qui ex alijs tribubus illis erant permixti, pauci erant respectu ipsorum; ita ut nomen proprium alia illæ tribus amitterent.

Secundo; Quia in ditione tribus Iude, omnes habitabant.

Tertiò; Quia Scriptura 4. Reg. 17. vers. 18. totum populum Iudaicum qui post captiuitatem decem tribuum remansit, vocat tribum Iude; Iratusque, inquit, Dominus Israëli, absulit eos à conspectu suo, & non remansit nisi tribus Iude tantummodo, cum tamen etiam tribus Beniamin, & multi alijs qui ex alijs tribubus ad Iudam accederant, remanserint.

Quartò; Quia principatus electione populi illis temporibus dabatur, non autem iure hereditario, vt patet 1. Machab. c. 9. quod signum est fuisse ipsius populi. Vide Pererius in c. 49. Genet.

Probatur Secundò; Ex cap. 9. vers. 24. Danielis: Septuaginta hebdomades, inquit Angelus Danieli, abbreviate sunt super populum tuum, & super vibem sanctam tuam, ut consummetur prævaricatio, & finem accipiat peccatum, & deleatur iniquitas, & adducatur iustitia sempiterna, & impletatur visio, & propheetia, & vngatur sanctus sanctorum. Quem locum omnes antiqui Rabbini exponunt de Messia; Et patet ex illis verbis: Et vngatur sanctus sanctorum, quod est proprium nomen Messiae. Et ex istis: Ut consummetur prævaricatio, & adducatur iustitia sempiterna, quod est officium Messiae. Et infra; Post hebdomadas sexaginta duas, occidetur Christus; & non erit eius populus, qui enim negaturus est. Aperte autem indicatur tempus aduentus eius per 72. hebdomadas. Pro quo notandum; hebdomadam in Scripturis tantum dupliciter accipi: primò; pro spatio septem dierum, vt Leuit. 25. v. 8. Numeratis septem hebdomadas annorum; & proximè sequens, qui erit quinquagesimus annus, erit Jubileus, qui erat annus remissionis.

Probatur contra Iudaos,

Scilo.